5 -17

MAGASIN FOR SKJOLD MENIGHET

tegn

God jul og godt nyttår!

FOTO: LARS HÅBERG OTTESEN

Magasin for Skjold menighet
Nr 5/17
www.skjoldmenighet.no

Vær mer menneske

Vi var en gjeng på slalomtur til Nord-Italia. Høye fjell, dyp snø og milevis med bakker ventet.

REFLEKSJON: Eiel Holten

Forventningene var mildt sagt skrudd opp. Jeg hadde aldri vært i alpene, og hadde ikke vært nær så høye fjell tidligere.

Fjellet Matterhorn som troner mellom Italia og Sveits hadde jeg riktignok sett, det pryder jo hver eneste Toblerone-sjokolade, men jeg var ikke forberedt på hvor vanvittig mektig det var. For å virkelig ta inn det mektige synet tok vi gondolen opp til nabotoppen: Kleine Matterhorn. Selv «lille Matterhorn» er på nesten 3.900 meter over havet; høyere kommer du ikke med skiheis i Europa.

Andpustne av den tynne lufta fant vi veien opp til utkikksplattformen. Vi var forberedt på den mektige utsikten, men vi var ikke forberedt på at den første vi ville støte på der oppe var Jesus som hang på korset.

Så der sto vi. Nesten 3.900 meter over havet, så nær himmelen mange av oss noen gang vil komme her på jorda. Og blikket og oppmerksomheten ble løftet ytterligere mot enda høyere topper på alle kanter.

Hva var mer naturlig enn å møte Jesus nettopp her? Vi var jo på en måte på vei til himmels. Etter en stund, etter å ha tatt inn det mektige synet av korset og fjellene, fikk vi øye på et par plater som var festet nede på korset. De var ikke så store, så vi måtte gå nærmere for å se hva som sto skrevet. Da vi kom helt innpå, så vi den samme teksten på mange språk: «Be more human» - vær mer menneske.

Budskapet fra krusifikset var altså: kom deg ned igjen! Ned i dalen, ned til menneskene, vær mer menneske. Vi fikk mye å tenke på.

Det er straks advent og vi forbereder oss til jul. Forbereder oss til å feire at Jesus steg inn i vår verden ved å være menneske. MER menneske enn det vi til tider klarer.

I Bibelen skjer det ofte viktige ting på fjellet. Men budskapet i alle Bibelens «fjell-fortellinger» er: gå ned igjen! La din vilje skje på jorden – slik som i himmelen, ber Jesus.

Et skritt på veien dit kan være å følge oppfordringen «Vær mer menneske»! God advent! ●

Glimt fra

Vi hadde et stort og kreativt Egyptmarked lørdag 28. oktober. Dette var drevet av årets konfirmanter.

TEKST: Margrete Stordal,

De hadde selv fått velge poster, så det var stor utfoldelse i de 24 meget kreative postene. Her kunne du blant annet ta deg en skikkelig sumokamp, vi hadde leid inn drakter for anledningen. Om du tapte kunne du betale for et kompliment eller en klem. Så kunne du ta neglelakkdesign, flette hår, farge hår, og lage vennskapsbånd. Slik blir du ny av. Ble du sulten på veien var det masse god

BIRKELAND • BØNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STORETVEIT • SØREIDE
Menighetsbladsamarbeidet

Tegn
Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:
Leveres menighetskontoret eller sendes staben, se side 17.

Lokalredaksjon:
Kontakt staben,
se side 17.

Annonser side 5 -16 (fellessider):
Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:
Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-16. All annen kontakt:
Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:
Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:
Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:
Tirsdag 1. februar

MILJØMERKET 241 Trykksak 699

Egypt-markedet

mat i kiosken, og du kunne også designe din egen muffins med det du ville ha på.

Om du hadde lyst å lage noe var det flere gjenvinningsposter på speiderloftet. Her kunne du blant annet brette deg en lommebok av en melkekartong. Du kunne pynte syltetøyglass, slik at de fikk et nytt liv som lysholder.

Dette var helt i tråd med tema. For pengene skulle gå til Stefanusalliansen sitt arbeid i Egypt. Der lever flere av de koptiske kristne av å lage nye ting av søppelet de finner. Så selger de det og tjener en slant til livets opphold. Denne dagen ble det samlet inn ca 12 000 kroner til Egypt.

Jeg vil takke alle som var med på selve dagen og alle som var med som frivillige.

Formiddagstreff før jul

Formiddagstreffene møtes annenhver torsdag i ulike uker kl. 12-14. På treffene har vi ulike temaer, andakt, allsang og smørelunsj. Pris kr. 50.

- **7. desember:** Adventsmøte med avslutning i kirkerommet.
- **28. desember:** Julefest kl. 12.00 -15.00. Egen påmelding.

Hellige tre kongers-fest

Små og store inviteres til Hellige tre kongers-fest i Skjold kirke søndag 7. januar kl. 11.00. Dette blir en annerledes gudstjeneste med drama og julesang. Det blir juletregang i kirkerommet, kongegaver til barna og smørelunsj.

Gevinster til kirkelagets basar

Kirkelaget sin årlige basar finner sted mandag 12. mars kl. 18.30.
I den anledning tar vi gjerne imot gevinster og gjerne levert i god tid før basaren. Samtidig så vil vi takke alle som bidro med gevinster til basaren vår dette året.

For Kirkelaget, Gerd Dale

Nye bibeltimer starter opp igjen i januar

Bibeltimer holdes siste tirsdag i måneden kl.19.30. Først blir det en gjennomgang av tema og tekst, deretter te, kjeks og samtale. Kvelden rundes av med en mulighet for kommentarer og spørsmål. Velkommen til Birkeland menighetshus 30. januar. Full semesterplan legges på ***www.birkelandmenighet.no***

VI LEVERER I HELE BERGEN!
TOPPE BLOMSTER
www.toppeblomster.no
Kilden Senter 55 13 71 56 Qasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Åsane Senter 55 18 36 25

Sofus
FRISØRSALONG
Tlf. 55 13 09 33
Sæterv. 1 - 5236 Rådal

FAGKUNNSKAP OG STORT UTVALG!
GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

Også i 2018 **leser vi i Bibelen**

Bibelen er fortsatt aktuell, og i forbindelse med Bibeldagen 28. januar, vil det også i år bli arrangert høytlesning fra Bibelen i Skjold kirke.

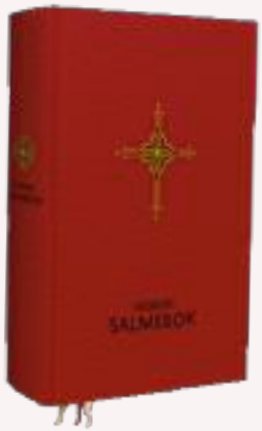

Nytt av året er at vi gjør dette i samarbeid med Birkeland menighet.

Torsdag 25. januar og torsdag 1. februar inviterer vi deg til å bli kjent med Apostlenes gjerninger gjennom høytlesning over to kvelder. Tilbakemeldinger fra tidligere år er at sammenhengende bibellesning, samt det å bli lest høyt for, er en uvant, men spennende formidlingsmåte og bidrar til en mer helhetlig forståelse av tekstene.

Vi starter kl.19 begge kveldene og bruker den nye bibeloversettelsen. I etterkant blir det samtale over tema og enkel servering. ●

Størst av alt er kjærligheten!

Lær å ta vare på den!

Fra fredag 9. til søndag 11. februar holder Bjørk Matheasdatter og Eiel Holten samlivskurs i Skjold kirke.

TEKST: xx

-Jeg gleder meg veldig til å kunne ønske velkommen til samlivskurs her i Skjold kirke, sier Eiel Holten. Jeg har holdt slike «kjærestekurs» med Bjørk over hele landet de siste 17 årene, men vi har aldri tidligere hatt kurs her. Bjørk Matheasdatter er parterapeut med egen praksis og samlivsspalte i Dagbladet Magasinet. Hun er en glitrende formidler, og tidligere i år ga hun ut boken Å elske og å bli elsket. Den lå på bestselgerlistene i flere uker.

Hvem er dette kurset for? Kurset er, kort fortalt, for alle som har en kjæreste som de har lyst til å fortsette å være kjæreste med, svarer Eiel. Vi har hatt kursdeltakere fra 18 til 78 år, og parene har vært i alle faser av forholdet. Du vil ha utbytte av dette kurset enten dere har det helt topp eller er i en bølgedal. Kursopplegget bygger på det forskningsbaserte parkurset PREP, og vil gi parene både verktøy og inspirasjon som styrker kjærligheten og gjør forholdet enda bedre. Formidlingen er en veldig god miks av faglige innlegg krydret med film, fortellinger, alvor og humor. Det er viktig for oss å presisere at når parene får oppgaver underveis, skjer jobbingen i paret. Det er ingenting de snakker om som må deles med de andre kursdeltakerne.

Det er mulig å kjøpe et gavekort til samlivskurset på kirkekontoret som julegave, sier Eiel Holten. Velkommen til en givende helg! ●

PRAKTISK INFO:

Tid: fredag 18 – 22, lørdag 11 – 17, søndag 13-17. **Pris:** kr 3.400,- pr par (inkl kursmateriell, varm mat fredag, lunsj lørdag og forfriskninger). **Påmelding og mer info:** skjold.menighet@bergen.kirken.no eller Eiel Holten, 9060 2464 eller eh445@kirken.no

tanker om tro

Hvordan klarte du det, Maria?

ITALIENSK JULEKRYBBE: Bildet er fra Montecatini Terme i Italia. Det var slikt et vakkert julekrybbe-opplegg, i en kirke i en liten fjelldal over landsbyen.

Jeg ser på bildet av Maria med Jesus-barnet i krybben. Så rolig. Hun var ung, hun ble besvangret uten å være gift.

TEKST OG FOTO: Anne Tafjord-Kirkebø

Hun dro med sin Josef på den lange vandringen til Bethlehem. Englene synger på markene utenfor Bethlehem. Hun sitter så rolig, så rolig. Gi meg din fred, Maria. Det glapp ut av meg. Gi meg din fred.

Du går forbi det siste huset i den lille landsbyen. Bare rundt hundre innbyggere, sies det. Du har en lang veg foran deg, farlig, både for deg, Josef og barnet du venter. Josef, som er murer og tømmermann, er sterk og kan nok hjelpe deg. Eselet også. Likevel, 5-6 lange dager skal dere vandre til fots på ofte trange og farlige stier.

Lite er kjent om denne reisen. Man tror dere dro ned i Jordanelvens dal for å unngå å dra inn i Samaria, som var et farlig sted for daviditter, det vil si dem som var av Davids ætt. Det var en 40 kilometer lang omveg. På Jesu tid hadde det vært stridigheter mellom jøder og samaritanere i mer enn 400 år.

Du må gå ned bratte skråninger med løs stein, farlig den dag i dag. Høygravid og uten den beste balansen. Støttet du deg på eselet? Iblant, når vegen tillater det, sitter du på eselryggen. Du er ung, rundt 17 år, og det er ditt første barn.

Apostelen Lukas skriver mest om Maria, det er ikke mye han forteller. Han kan ha besøkt Maria da han besøkte Palestina sammen med Paulus (57-59 e.Kr.). Det ville ikke være utenkelig at han, da han var i området, oppsøkte Maria og Josef. At han lot Maria fortelle om den første tiden, ferden til Jerusalem, hva som hendte denne første julekvelden og om Jesu barndomsår. Kan hende han har det ordrett fra Maria, det hun opplevde og tenkte denne julenatten?

Jeg ser for meg denne lange reisen, dere to og et esel, og det kommer et annet syn for mitt øye. Dagens unge på julebesøk, med bil - helst stasjonsvogn - og overnattingsutstyr for et par dager; seng til babyen, stellebord, stellebag, poser med bleier og annet utstyr, vaskeremedier og salver og kluter. Kontraster! Ingen har nevnt noe om at du, Maria, var urolig og redd? Hvor fikk dere mat, en seng om natten? En gravid kvinne har sine behov, å gå ofte på toalettet, er et av dem. Hvordan klarte du det, Maria?

Så går dere opp til Jeriko antagelig, der kan du få litt forsyninger, ting du trenger. Før dere går videre, du, Josef og eselet. Forbi Jerusalem, og videre mot Betlehem. Målet for dere som var av Davids ætt. Jeg har sett deg for meg mange ganger. Et under i seg selv at du ikke fødte før Betlehem! Å sitte på et esel i gangfart over stokk og stein, humping og skubbing, i et fullført svangerskap!

Så kommer dagen da du vet at nå, nå er tiden inne. Dere får slå dere ned i en slags stall som dyrene brukte. Jeg tenker renslighet, vann, hjelpemidler og seng. Dyrene som fremdeles sto der. Lukten. Heldigvis litt varme, for nettene kunne være sprengkalde. Lukas skriver at barnet var svøpt i lintøy. Det må du ha tatt med deg, det var noe du hadde forberedt. Lukas skriver også om alt det som skjedde, om det de sa, gjeterne som kom til dere, og han sier; *«Maria tok vare på alle disse ordene og grunnet på dem i sitt hjerte»* (Lukas 2,19). Hvordan kunne Lukas vite dette, om ikke han hadde snakket med deg, Maria, rundt 50 år etter Jesu død på korset i Jerusalem?

Du sa ikke noe om uro eller angst. Du var rolig, hvilte du i det løftet Herrens engel hadde gitt deg: *«Du skal bli med barn og føde en sønn og du skal gi ham navnet Jesus»* (Luk. 1, 31). Ingen uro der du sitter i din stall denne julenatten. Lukas kunne jo ha dramatisert dette! Her ånder bare fred, glede og stillhet. Nåde.

Vi strever og jobber det vi makter i denne tiden. Vi skal ha alt på stell. Huset og hagen skal være julepyntet, maten på topp, ungene stivpyntet og vi er så utslitte, så utslitte. To tusen år etter at du fikk ditt barn i en stall Maria, er det dette jeg ønsker for oss alle denne julen: Gi oss din fred, Maria! Din fred!

FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ AS
Et byrå for hele Bergen og omegn
Døgntelefon 55 13 40 04
Vi har lang erfaring og rimeligere priser.
www.ff-begravelsesbyraa.no

– Savnet er enormt, og blir verre og verre etter hvert som sannheten går opp for oss. Vi tenner lys hver morgen ved frokostbordet, og vi føler at hun er med oss i julen og på merkedager. Da leser vi gjerne noen av diktene hun skrev.

Et smil og et håndtrykk

– Lillian var en veldig «carpe diem-dame». Det var mottoet hennes. «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte hun legen da hun skjønte at alt håp var ute, forteller Tarald Ueland.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Lillian Ueland døde 29. november 2015, 47 år gammel. Hun hadde da levd i seks år med en alvorlig kreftdiagnose hengende over seg. Nå har foreldrene, Laila og Tarald Ueland, skrevet en bok der de både minnes datteren, og forteller om hvordan det var å være pårørende gjennom den vanskelige tiden.

Begge har bakgrunn fra den kristne bokhandelen Vestbok, som ble lagt ned i 2013. Etter at han ble pensjonist, har Tarald Ueland startet eget forlag, der han har gitt ut noen kulturhistoriske praktbøker. Boken om datteren er derimot utgitt på Lunde forlag.

En tung tid

Lillian Ueland hadde nevroendokrin kreft, en relativt sjelden kreftform som oppstår i hormonprodusende celler.

– De fleste dør etter kort tid. Lillian var blant de heldige som fikk god livsforlengende behandling på Haukeland sykehus og Akademiske sjukhuset i Uppsala. Det er vi takknemlige for, sier Tarald, som møter til intervju sammen med konen Laila.

– Vet dere noe om årsaken til at hun fikk kreft?

– Nei, det vet hverken vi eller legene. Det er en kreftform som «dukker opp», slik det er med mange krefttyper. Røyking kan være en årsak, men hun røykte ikke.

Lillian var utdannet hjelpepleier, og omskolerte seg senere til spesialpedagog. Da hun døde, levde hun sammen med sin andre mann og to gutter fra sitt første ekteskap.

– De siste årene hun levde var viktige for guttene. Da hun ble syk, var den yngste 15 og den eldste 19.

– Hvordan tok de det?

– Det var en tung tid for dem, men de har heldigvis klart seg bra.

– De har gode venner, legger Laila til.

– Begge har utdannet seg til elektriker. Den yngste tok fagbrevet samme uken som moren døde. Hun fikk vite at han hadde klart det. Det var stort for både ham og henne.

– Hvordan er det for dere som besteforeldre. Det faller vel litt ekstra ansvar på dere når noe slikt skjer?

– Vi har fått en veldig ekstra omtanke for dem, sier Tarald.

– Hjertet banker nok litt ekstra for de to, men vi er svært glad i alle våre seks barnebarn, legger Laila til.

Tre krevende tidspunkter

– Det er klart; dette har gått i perioder, det har vært en prosess, sier Tarald, og trekker pusten.

– Tre tidspunkter var spesielt krevende. Det første var da hun fikk vite at det var kreft, og at hun måtte operere. Da ramlet verden sammen både for henne og for oss. At vi skulle få kreft inn i vår familie, det var en sjokkopplevelse, at det nå var vår tur.

Det neste krevende tidspunktet kom da legene på Haukeland sykehus fant ut at datterens krefttype var uhelbredelig.

– «Vi skal hjelpe deg med det vi kan» sa de. «Kan dere gi meg ti år?» spurte hun. «Nei, det kan vi ikke love» svarte de. Men hun klynget seg til håpet, leste alt hun kom over om folk som hadde blitt friske, men når beskjeden er så tydelig, så er det tøft.

Noe av det vanskeligste var å finne en måte å fortelle om det til de to guttene. Lillian var bestemt på at hun ville gjøre dette selv. Hun rådførte seg med sin yngste bror, som jobber i Kriminalomsorgen, og er vant til å snakke med andre mennesker om vanskelige ting.

– Etter at hun hadde fortalt om det til guttene, tok broren dem med på en fjelltur, og skapte en trygg ramme rundt den vonde situasjonen. I ettertid har guttene sagt at det var godt at onkelen kom og var der med dem.

Det tredje vanskelige punktet kom da hun gikk inn på den siste tunge kreftbehandlingen.

– Legene sa at dette var et eksperiment, noe de kunne prøve, uten at de kunne love noe. Hun var villig til å prøve. «Selvfølgelig vil jeg leve» sa hun, og det ble tittelen på boken vi har skrevet.

LILLIAN ELSKET LIVET: «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte Lillian Ueland. Legen hennes svarte at «det gjelder å få dagen i dag så god som mulig. Gripe dagen i dag og gjøre den god». FOTO: PRIVAT

Behandlingen gjorde at hun ble dårligere enn noensinne. Til slutt ble det så ille at legen mente at det ikke var etisk forsvarlig å fortsette.

«Det er i dag du lever»

– «Vi kan ikke ta livet av deg med behandling» sa legen. Den dagen var ikke god for Lillian. Det var en fryktelig tung dag for henne. For oss alle.

– Etter den dagen var det bare smertelindring igjen, sier Laila.

– Ja, men hun ga ikke opp, sier Tarald.

– Prøvde hun naturmedisin?

– Nei, hun var ikke der. Hun var en veldig carpe diem-dame. Det var mottoet hennes. «Hvordan skal jeg leve når jeg vet at jeg skal dø?» spurte hun legen. Han svarte at «da må vi sette oss ned og prate, og bli enig om noen ting. Det ene er at det ikke nytter å se bakover på det som har vært, heller ikke å se fremover. Men jeg kan prøve å hjelpe deg med dagen i dag. Det er i dag du lever, så det gjelder å få dagen i dag så god som mulig. Gripe dagen i dag og gjøre den god».

Lillians kristne tro hjalp henne gjennom mange tunge stunder. «Gud har en plan med et menneskes liv, og er med oss i både gode og vonde dager» sa hun til avisen Dagen da de intervjuet henne i 2014.

– Hun kunne reagert med å bli bitter da hun innså at helbredelsen uteble. I stedet klarte hun å snu situasjonen til noe positivt, noe som vitner om en trygghet i troen, sier Tarald.

Naturen var viktig for henne, og hun likte å gå turer. Etter hvert som hun ble svakere, ble turene kortere og kortere. Mot slutten tok hun mann og barn med seg 150 meter fra husveggen, der de grillet pølser på primus, drakk kakao og så på måneskinnet.

– Var hun redd for å dø?

– Ikke så vi kunne se. Det forundret oss veldig. Hun taklet det på en utrolig verdig og god måte, sier Laila.

Fikk sagt de gode ordene

Lillian døde hjemme i sin egen stue i Høylandsbygd. Da det nærmet seg slutten, var hun opptatt av at de nærmeste skulle være med henne.

– Det var vi. Vi to, begge guttene, mannen og to venninner. Brødrene hennes var der i en uke, men var reist hjem igjen før hun døde, forteller hun.

– Når hun var våken, sa hun mange gode ord til oss, og vi fikk si de gode ordene til henne også. Der var vi privilegerte, at vi fikk si at vi var veldig glad i henne, og hun sa at hun var glad i oss. Det gjorde godt at vi fikk si det vi mente. Nå i ettertid kjennes det godt at vi fikk den tiden sammen.

– Folk sier ofte til oss at vi var så forberedt, at vi visste hva som skulle skje, sier Tarald.

KORTREIST TUR: Naturen var viktig for Lillian Ueland, og hun likte å gå turer. Etter hvert som hun ble svakere, ble turene kortere og kortere. – Da brukte han uttrykket kortreist tur. Hun kunne ringe oss og si at «i dag har jeg klart å gå bort til postkassen og hente posten», forteller hennes far, Tarald Ueland. FOTO: PRIVAT

SYMBOLSK BOKOMSLAG: – Vannliljen strekker seg mot lyset, men den er ikke frisk. Det er høst og den kommer snart til å dø. Ser en symbolikken i dette mot tittelen på boken, blir det ganske sterkt, sier Tarald Ueland.

– Jeg vet at det er godt ment, men det føles ikke slik for oss. Du klarer aldri å forberede deg på døden, og aldeles ikke når barn dør før gamle foreldre.

– For min del føles det litt urettferdig når folk sier slike ting, som om vi ikke kan tillate oss å sørge like tungt som andre, sier Laila.

– Det å miste et barn er det verste et menneske kan oppleve.

– Føler du at du har henne med deg fortsatt?

– Av og til, men savnet er enormt, og blir verre og verre etter hvert som sannheten går opp for oss. Da hun levde, tikket det inn tekstmeldinger fra henne hver eneste dag. Vi tenner lys hver morgen ved frokostbordet, og vi føler at hun er med oss i julen og på merkedager. Da leser vi gjerne noen av diktene hun skrev.

En viktig følgesvenn for Lillian var katten hennes. Når hun skulle til Haukeland sykehus på kontroller, ble den rastløs, og la seg på ytterskoene i gangen for å hindre henne i å reise.

– Hun snakket med katten som om den var en gammel mann. Han smøg seg rundt henne, omtrent som om den følte på stemningen, forteller Laila.

– Den siste natten la den seg på dynen over beina hennes, og ble liggende der. Først da hun var død, reiste den seg og gikk inn i stuen.

Lillian Tueland døde tidlig om morgenen 29. november 2015, som var første søndag i advent det året.

– Det var så stille i Høylandsbygd, julestjerner lyste i alle vinduer i hele bygden, husker Tarald.

– Ved båreandakten i hjemmet måtte vi bare synge Jakob Sande sin vakre «Det lyser i stille grender».

Ingen sorgbok

Mens hun levde, fikk Lillian utgitt to diktbøker som hun skrev i løpet av tiden hun var syk, den siste utgitt på farens forlag. Noe av det siste hun fikk gjort, var å lese inn alle diktene. Etter at hun døde, ble mannen hennes sittende og redigere opptakene. Da ble det fart i Lillians gamle hannkatt.

MISTET DATTEREN: – Det at et av barna dør er det verste foreldre kan oppleve, sier Laila og Tarald Ueland, som nå har skrevet bok der de både minnes datteren, og forteller om hvordan det var å være pårørende gjennom den vanskelige tiden. FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Da den hørte stemmen hennes, kom den som et skudd over gulvet, hoppet opp på skulderen til mannen og studerte pc-skjermen.

Lillians stemme er også med i foreldrenes bok, men da gjennom utvalgte dikt fra de to samlingene. Opprinnelig var det meningen at Tarald og Lillian skulle skrive boken sammen, slik at den ble en blanding av både hvordan det opplevdes å være pasient og hvordan det var å være pårørende.

– Vi hadde tanker om dette, men hun ba meg vente til hun hadde en bedre periode. Så jeg ventet på den, men den kom aldri. Da det begynte å gå nedover, snakket vi ikke mer om dette; vi ville ikke at hun skulle føle det som et nederlag, så vi lot det ligge, forteller Tarald, som presiserer at det ikke er noen sorgbok han og konen har skrevet.

– Boken handler om å stå ved siden av et barn som er uhelbredelig kreftsyk. Vi har trukket inn flere av de som var rundt henne, blant andre overlegen på kreftavdelingen, overlegen på Sunniva senter for lindrende behandling og en musiker som går der to ganger i uken og spiller for de døende kreftpasientene, samt en del personer fra fagmiljøene. Dette har gjort boken bredere, og mer interessant også for helsepersonell.

«Bare et smil»

– Vi har skrevet boken for alle som møter medmennesker i sorg og sykdom, og det gjelder vel de aller fleste av oss, sier Laila, og kommer med noen eksempler på ord man kan bruke når man møter mennesker i sorg.

– Si heller at det var godt å se deg enn at «dere var jo forberedt». «Har du det bra?» spurte en jeg kjenner. «Nei» svarte jeg. «Åja, der er du», sa hun, og hastet videre.

Hun åpner boken, og leser et av stykkene hun selv har bidratt med. Det har fått tittelen «Bare et smil», og handler om en dame som kom inn i Vestbok da hun jobbet der. Laila visste at damen var i sorg, og ble først litt i villrede for hva hun skulle gjøre. Her er resten av fortellingen, i Lailas egne ord:

«Heldigvis valgte jeg å gå henne i møte. Rekke fram hånden og si: «Jeg vet ikke hva jeg skal si til deg». «Bare gi meg et smil. Det er nok», sa hun. Og så kom det såre: «Det er ikke så mange som smiler til meg for tiden». Så enkelt og så virkningsfullt. Hun takket da handelen var gjort. Det lyste takknemlighet av øynene hennes. Ingen ord. Bare et smil og et håndtrykk.» ●

HER SKJEDDE DET: Engasjerte bergensere samler seg hvert år til minnemarkering på Møhlenpris. Bildet er fra fjorårets fakkeltog. BEGGE FOTO: JAN HANCHEN MICHELSEN

Viktig minnemarkering på Møhlenpris

26. november 2017 er det på dagen 75 år siden elleve Møhlenpris-beboere ble arrestert og deportert til Auschwitz på grunn av sin jødiske bakgrunn. Samtlige ble myrdet. Tragedien markeres årlig med et stort fakkeltog på Møhlenpris.

Fakkeltoget og minnemarkeringen for de elleve Møhlenprisbeboerne ble for første gang arrangert i 1994. Siden 2006 har markeringen blitt holdt i forkant av utdelingen av «Amalie Laksov minnepris til vern om menneskerettighetene» i Raftohuset på Møhlenpris.

BØNN: Komponist og pianist Paul Goldstein leser den hebraiske begravelsesbønnen El Malay Rachamim (Gud full av nåde) under fjoårets markering. Til høyre hans kone, Liv.

Skoleelever bidrar

I forbindelse med fakkeltoget leser barn fra Møhlenpris skole minneord på hver enkelt adresse der de deporterte jødene en gang bodde, før fakkeltoget avsluttes med appell på Menneskerettighetenes plass ved Raftohuset.

Markeringen er den eneste av sitt slag på en av de mørkeste datoene i norsk historie, 26. november. På denne dagen i 1942 ble over 530 menn, kvinner og barn deportert fra Norge på grunn av sin jødiske bakgrunn. I alt ble 772 norske jøder deportert under krigen. Kun 34 av dem overlevde møtet med nazistenes skrekkleirer. ●

Mer informasjon:
www.laksovprisen.no/fakkeltoget-26-november

Prosjektet som ble

På 1960-tallet inviterte Nattland frivillige menighetsråd til gudstjenester på Nattland skole. I 2006 ble Prosjekt Sædalen etablert. Etter 10 år var aktiviteten så stor at menighetsgrensene måtte endres.

TEKST: Tekst: Eli Heggdal **FOTO:** Jens Ivar Jørdre

-Du går kanskje ikke rundt og tenker så mye over soknegrensene, sier Leidulf Øy, som var med på å starte opp gudstjenester igjen i 2006.

Sædalen lå da både innenfor Slettebakken og Birkeland menighet. Prosjektgruppen var entusiaster som ville at kirken skulle være tydelig til stede i det nye lokalmiljøet. De lånte en barnehage til barnekor og Nattland skole til gudstjeneste. På første øvelse i barnekoret kom det 80 barn og foreldre, og det var fullsatt gymsal på den første gudstjenesten. Den røde Toyaota Hiacen til familien Øy var prestekontor og lager for alt fra nattverdsutstyr til høyballer for julespillet.

Arbeidet ble støttet av modermenighetene og Bjørgvin bispedømmeråd. Leidulf Øy er ansatt som prest i Birkeland sokn, med særlig ansvar for menighetsarbeidet i Sædalen, og mener at det var en styrke å ha to etablerte menigheter i ryggen da det nye skulle bygges opp.

Med tiden ble menighetsarbeidet så stort at det fylte de fleste funksjonene til en vanlig soknemenighet. Så kom behovet for tettere samarbeid med ett sokn. Den 1. oktober i år ble derfor menighetsgrensene endret slik at hele Sædalen nå ligger innenfor Birkeland sokn.

– Slettebakken er fortsatt vår gode nabomenighet som vi vil samarbeide med, sier Leidulf.

Ett sokn, to menigheter

Det kan være forvirrende, men Sædalen menighet er ikke skilt ut som eget sokn. Det er først mulig etter at det er bygget en kirke. Fokus nå er å lage gode administrative ordninger.

– For Birkeland menighetsråd betyr dette at vi må tenke annerledes om det å være menighet, sier leder Marit Serine Robbestad Skeie.

Fra nå av er Birkeland ett sokn med to menigheter. Det er Birkeland, med kirken på Nesttun og et menighetsråd valgt for perioden 2015-2019, og Sædalen menighet, som har en sterk lokal forankring og identitet. Sædalen menighetsstyre har fått delegert myndighet til å ivareta menighetsarbeidet etter Kirkeloven §9 i dette området. De sender blant annet ut invitasjoner til barn og unge i området.

Kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferder vil kirkebokføres i Birkeland sokn. Men en kan fortsatt velge hvor en ønsker å ha de kirkelige handlingene. For mange vil det fortsatt være naturlig å være knyttet til Slettebakken kirke.

Drømmen om Sædalen nærkirke

I 1964 var det en kraftig økning av innbyggertall på Nattland og i Sædalen-området. Beboere ønsket å bygge en arbeidskirke og starte et arbeid innenfor Den norske kirke. Dette var begynnelsen på Nattland frivillige menighetsråd, som var aktive helt fram til 1993.

Kirken er ennå ikke bygget, men planene er der. Kommunen arbeider i disse dager med en reguleringsplan som blant annet skal avgjøre plassering for kirken. Byrådet har vedtatt å bevilge 40 millioner kroner til kirken. Når tomten er på plass vil prosjektering og bygging settes i gang.

Menighetsarbeidet i Sædalen inngår i en historie der lokale krefter har bygget felleskap. Nå bygges det stadig nye boliger, og med det tar et lokalsamfunn form. Sædalen skole med tilhørende idrettsanlegg åpnet i august 2010. Her er idrettslag, speidergrupper og Bærekraftig liv.

Sædalen er nå en levende lokalmenighet som samler mange barn, unge og voksne til gudstjenester og søndagsskole, klubber, kor, konfirmantarbeid og trosopplæring. Det er en liten lokal stab, et stort antall frivillige og samarbeid med et aktivt lokalmiljø. Fremover vil det komme store ungdomskull i området, og ungdoms- og konfirmantarbeidet blir en viktig satsing for den unge lokalmenigheten.

GUDSTJENESTE PÅ SKOLEN: På en vanlig søndag stiller mellom 100-150 til gudstjeneste på Sædalen skole, rekorden er 320. Det er mellom 40 og 80 barn på søndagsskole.

BYGGER MENIGHET: Leidulf Øy sammen med Sigrid Trætteberg Fahlvik, som er ansatt som menighetspedagog, får lov å leke i jobben sin.

menighet

Fakta: Sædalen menighet

• Våren 2017 inviterte Bjørgvin bispedømme til en høring om menighetstilhørighet for Sædalen, som var delt mellom Slettebakken og Birkeland sokn.

• Det var allerede vedtatt at Slettebakken skulle bli en del av det nyopprettede Bergensdalen prosti fra 1. oktober, mens Birkeland fortsatt ville være en del av Fana prosti. Målet med grensejusteringen var å sikre at Sædalen skulle høre til ett sokn og ett prosti.

• Den 15. juni vedtok Bjørgvin bispedømmeråd at menighetsgrensene endres slik at Sædalen legges til Birkeland sokn. Det kirkelige medlemsregister blir endret fra 1.1.2018.

• Grensereguleringen blir gjort slik at adressene Indre Sædal, Kattuglebrotet, Lerkerinden, Marsveien, Merkursveien, Nedre Nattland, Nye Sædalsvei, Renen, Søre Renen, Rindalen, Sædalsveien, Øvre Sædalsvei og deler av Furudalen går fra Slettebakken sokn til Birkeland sokn.

• Sokn er den grunnleggende kirkelige forvaltningsenhet. Hvert sokn har egen kirke og eget menighetsråd. Det er 1204 sokn i Den norske kirke, som igjen hører til et prosti og til et bispedømme. I kommuner med flere sokn vil et fellesråd ivareta økonomi, bygninger og andre ansatte.

• Medlemmer i Den norske kirke hører til i det soknet der de bor, og kan fra 15 år stemme ved kirkevalg i sitt sokn. En kan likevel avtale kirkelige handlinger eller engasjere seg i menighetsarbeidet i en annen kirke.

Advokatfirmaet
Vegard Austgulen AS

• Arv/gaver • Familierett
• Samboeravtaler/testamenter
• Ektepakter • Samlivsbrudd
• Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Jeg kan også besøke klienter hjemme om ønskelig.

Kontoradresse: Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen

Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

Gi barnet ditt gode verdier med på veien

Møllebakken Skole er en kristen grunnskole med små undervisningsgrupper, gode faglige resultater, og et inkluderende miljø som elevene trives i.

Kontakt oss gjerne for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE
Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen
www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Flukten til Egypt

Det var av politiske grunner at et nyfødt barn ble drevet på flukt sammen med sin familie for omtrent 2000 år siden.

TEKST: Lise McKinnon

JOSEFS DRØM: Til venstre: Rembrandt van Rijn (1606-1669) skildrer Josefs drøm.

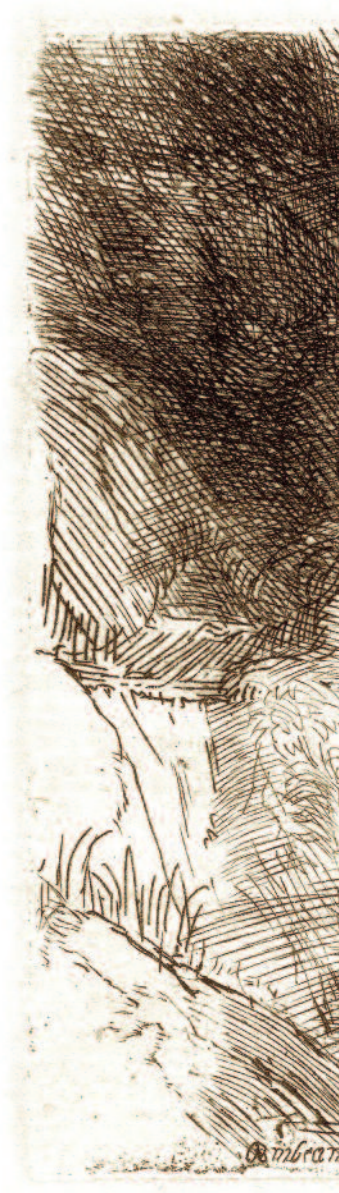

PÅ FLUKT: Rembrandt laget flere tolkninger av flukten til Egypt. Trykket til høyre er fra 1654 og viser familien idet de krysser en elv.

Denne flukten er kjent bare fra noen få vers i Matteusevangeliet (Matt. 2, 13-15 og 19-23). Bortsett fra historien om Jesu fødsel og rammen rundt den, er lite fortalt om Jesu barndom i evangeliene, noe som sikkert er grunnen til at det finnes relativt lite billedkunst med motiv fra denne perioden i hans liv.

Josefs drøm

Det finnes en overveldende mengde illustrasjoner til Juleevangeliet, men bortsett fra det, er det kanskje flukten til Egypt som har inspirert kunstnere mest. Ikke bare billedkunst har den resultert i, det har vokst frem en legendetradisjon i tillegg til at Matteus' opplysninger om den hellige families opphold i Egypt har hatt stor betydning for den koptiske kirken, som hører til de eldste kristne kirker i verden. Rembrandt skildret Josefs drøm: engelen som kommer til et utslitt og sovende par med et nyfødt barn; i en helt alminnelig stall. De får ingen tid til å hvile ut: *«Stå opp, ta med deg barnet og barnets mor og flykt til Egypt, og bli der til jeg sier fra! For Herodes kommer til å lete etter barnet for å drepe det»* (Matt. 2, 13).

Det finnes store variasjoner i det kjente motivet av kvinnen sittende på et esel med det lille barnet i armene og mannen til fots ved siden av. Noen ganger er de ledsaget av en engel, men ofte er den lille familien helt alene. Slik kunne den lange reisen på over hundre mil med flere ukers varighet ikke ha foregått.

Det er blitt gjettet på at familien sluttet seg til en karavane. Slik ville de få beskyttelse både mot ville dyr og røvere, de ville da følge en av de velbrukte karavaneveiene, og være ledet av kjentfolk.

Den hellige familie i Egypt

Hvilepause underveis er et av de tradisjonelle motivene. Limbourg-brødrenes versjon fra ca. 1413 ser kanskje for oss ut som opptakten til et hyggelig hageselskap, men det er en illustrasjon til legenden om Jesus og daddelpalmen. Jesus er her så gammel at han kan gå bort til treet og befale det å bøye seg for å gi frukt til de sultne veifarende.

Michelangelo da Caravaggios frodige bilde av Josef som holder noteheftet for engelen som spiller Maria og Jesus i søvn, beskriver hvilen på en helt annen måte.

Maria og Josef kan ha fått hjelp i Egypt. I 30 f.Kr. ble Egypt en romersk provins, og dermed en del av det samme keiserriket som også Israel tilhørte. I storbyen Alexandria bodde det mange jøder. Matteus forteller ingenting om oppholdet i Egypt, men tradisjonen sier at familien reiste til mange områder, og kom helt til den sydlige, øvre delen av landet.

I innledningen til bindet om Apokryfe evangelier (i «Verdens hellige skrifter», utgitt av bokklubbene i 2000-2015) skriver Halvor Moxnes at tradisjonen om den hellige familiens opphold har fått en helt spesiell rolle i den koptiske kirken i Egypt og er «sentral for kirkens identitet. Flere av de stedene den hellige familie

HVILEPAUSE: Caravaggios (1571-1610) frodige bilde av Josef som holder noteheftet for engelen som spiller Maria og Jesus i søvn.

VAKKER BOKSIDE: Jesus befaler daddelpalmen å bøye seg for å gi frukt til de sultne veifarende. Fra manuskriptet «Très Riches Heures du Duc de Berry», rikt utsmykket av brødrene Herman, Paul og Johann Limbourg.

skal ha besøkt, er det årlige feiringer med stor tilstrømning av pilegrimer».

Paralleller til vår egen tid

Da Herodes var død, kom engelen på ny til Josef i en drøm og sa at de trygt kunne vende tilbake. *«Han sto da opp, tok med seg barnet og barnets mor og kom til Israels land. Men da han fikk høre at Arkelaos var blitt konge i Judea etter sin far Herodes, våget han ikke å slå seg ned der»* (Matt. 2, 21-22). Arkelaos var en like voldelig rå hersker som sin far. Familien slo seg derfor ned i Nasaret. «Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profetene, at han skulle kalles en nasareer» (Matt. 2, 23)

Fremdeles er det politiske grunner til at vi har store flyktningestrømmer. Ingen beskyttende engler er å se i dagens flyktningebilder når Jesus brukes som motiv. På et postkort med ferdigtrykt tekst «kosovo-albanerne må få bli i Norge inntil videre», stilet til vår daværende justisminister Grete Faremo, var motivet et lite barn og ordene «Jesus var en flyktning fra år 0».

JESUS SOM FLYKTNING: Julen 2015 skrev VG-kommentator Per Olav Ødegård en artikkel om flyktningkrisen, illustrert med Roar Hagens oppdaterte versjon over et lett gjenkjennelig motiv. FAKSIMILE FRA VG, 25/12 2015

Og julen 2015 hadde VG en artikkel om flyktningkrisen med en usedvanlig krass variasjon av et lett gjenkjennelig motiv, gjengitt over. ●

Julens budskap i en barnetåre

VIKTIG JULEBUDSKAP: Gustav Adolf råder sine nærmeste til, i god kristen ånd, å være snille, generøse, milde og gode.

Det største øyeblikket i Ingmar Bergmans kanskje aller beste film, det episke og sterkt selvbiografiske familiedramaet Fanny og Alexander (1982), er talen Gustav Adolf holder helt mot slutten.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

«Fanny och Alexander är som en summering av hela mitt liv som filmskapare», sa Bergman selv, som sammen med filmteamet høstet hele fire Oscar-priser og ble nominert til enda to for den storslåtte produksjonen.

Tv-versjonen er inndelt i fem episoder, og er nesten dobbelt så lang som filmen. Dermed passer den fint til å deles opp i passende konfektdoser frem mot jul. For julen står sentralt i denne fortellingen, som både begynner og slutter med julefeiringen hjemme hos de to barnas livsglade mormor Helena Ekdahl (Gunn Wållgren).

Det hele foregår i Uppsala, Bergmans fødeby, fra julen 1907 til julen 1908. Her blir vi kjent med familien Ekdahl, som styres av enken Helena og hennes to sønner: Gustav Adolf (Jarl Kulle) og Carl (Börje Ahlstedt). Datteren Emilie (Ewa Fröling) er gift med Oscar (Allan «pappaen til Emil» Edwall), og sammen driver de et lite teater. De har barna Alexander og Fanny. Så dør Oscar, og Emilie gifter seg kort tid etter på nytt med byens biskop, den livsfornektende Edvard Vergérus (Jan Malmsjö).

Alexander og Fanny misliker sterkt sin nye stefar, som tvinger dem til å følge husets strenge regler til punkt og prikke. Emilie innser at hun har valgt feil, men det er for sent. Bryter hun ekteskapet, vil barna etter loven overleveres til mannen. Den jødiske kjøpmannen Isak (Erland Josephson), klarer til slutt å få Emilie, Fanny og Alexander vekk fra fangenskapet ved hjelp av magi.

Filmen slutter der den begynte et år tidligere. Denne gangen er alle ekstra lykkelige etter de dramatiske hendelsene i året som har gått. I tillegg er Gustav Adolf nettopp blitt far igjen, til lille Aurora, og stråler av livsglede og kjærlighet når han tar ordet.

I talen snakker han om hvor viktig det er å leve i fred i «den lille verden», sammen med venner og familie, der virkeligheten er «fattbar». Verden utenfor er «en røverhule, der ondskapen sliter seg løs og farer rundt som en gal hund». «Derfor er det nødvendig, og ikke det minste skammelig, å glede seg over den lille verden», sier han, og råder sine nærmeste til, i god kristen ånd, å være snille, generøse, milde og gode.

Etter at han har holdt talen, løfter han så opp den nyfødte datteren, og ser på henne med glade øyne. «Jeg holder en liten keiserinne i mine armer», kommer det, mens en gledeståre funkler i øyekroken hans. «Det er fattbart, og likevel fullstendig uforståelig. En dag hersker hun ikke bare over den lille verden, men over alt sammen».

Han kysser henne ømt på kinnet. Datteren svarer med gråt, slik bare et lite barn kan gråte.

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag: Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.

E-post: sylvi@fanaposten.no

BKG
BERGEN KRISTNE GRUNNSKOLE

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Menighetsbladene søker
Annonseselger

Dette bladet er et samarbeidsprosjekt mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Åtte sider er lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør fellesdelen. Bladene kommer ut fem ganger årlig. Totalopplaget for hvert nummer er vel 30 000 eks.

Vi søker en dyktig annonseselger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Kontakt Tove Elin Nygaard,

FOTO: ØYSTEIN HAARA

Visjonsdikt frå draumeverda

– Eg har aldri gjort Draumkvedet før, og det er med ærefykt, respekt, spenning og glede eg no tek fatt på prosessen med å lære meg det, seier Sigrid Moldestad, folkemusikar og songartist med adresse Sælegrend i Åsane.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Draumkvedet er vårt einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumereise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjula, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andelege er spesielt nært på oss.

– Eg er like spent som alle andre, og gler meg stort til å gå inn i denne historia med song, seier Sigrid Moldestad, som vil framføra Draumkvedet på trettandagen.

Flyttar til hovudkyrkja

Diktet har vore framført i Fantoft stavkyrkja på trettandedagen kvart år sidan 1999. Framføringa er i år flytta til Storetveit kyrkje.

– Framføringa i stavkyrkja blei for eksklusiv og problematisk, seier Agnethe Mohn frå kyrkjelydsrådet, som no ser fram til ein jubileumskonsert med betre plass på kyrkjebenkane.

– Eg tenkte at nettopp fordi det er hovudkyrkja, så passar det bra å avslutte der. Den har noko gedigent over seg, seier Brynhild Utne (78), som har vore primus motor for desse konsertane like sidan byrjinga.

– Meinar du at det blir siste gongen?

– Det har eg ikkje noko svar på. Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut. 20 gongar er eit høveleg tal, og eg byrjar å bli for gamal til å halde på med dette.

PRIMUS MOTOR SIDAN STARTEN: – Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut, seier Brynhild Utne. ARKIVFOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Kristen mystikk

Ein veit ingenting om kven som har skrive Draumkvedet. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykker frå ulike kjelder og sette desse saman til ei utgåve på 52 vers. Diktet fortel om Olav Åsteson, som legg seg ned på julekvelden og fell i djup søvn. Trettandedags jul vaknar han, samstundes med at folk er på veg til kyrkja. Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av Paradis. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett. Etter gamal tru måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live. ●

Storetveit kyrkje, laurdag 6. januar kl. 19.00. Sigrid Moldestad framfører kvadet.

«HAN LA SEG NE UM JOLEFTAN»: Gerhard Munthe (1849-1929) er kjend for sine særmerkte teikningar til Snorres kongesoger - og den handteikna utgåva av Draumkvedet (1904). Her frå opninga av visjonsdiktet.

Akasia
- verdier for generasjoner
GRAVSTELL

Akasia Gravstell tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler. Vi steller over 8000 graver i Bergen og omegn og våre profesjonelle gartnere har lang erfaring.

Dersom du signerer helårs gravstellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis vinterdekking i år. Det vil si at vi pynter graven med edelgran og mosekrans. Bestillingsfrist innen 4. desember.

Les mer om våre avtaler på
www.akasia.no/gravstell
Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
Epost: gravstell@akasia.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN
- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden | Espen Polden | Heine Polden | Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

BEGRAVELSESBYRÅENES FORUM

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Jul med Sola Fide:

Tradisjon og fornyelse

Sola Fide i Barcelona.
FOTO: GUNHILD ECKHOFF

Koret Sola Fide følger opp sin tradisjon med tre julekonserter, to i Skjold og en i Domkirken.

Så populære er disse konsertene at en korentusiast fra Bærum alt har kjøpt billett og tar turen over fjellet for å høre koret for første gang.

Det var etter å ha hørt koret sin ene CD at hun bestemte seg for å kjøpe billett til julekonsert i Skjold kirke. De to konsertene i Skjold blir søndag 17. desember kl. 18.00 og 20.30.

For dem som helst vil vente til nærmest mulig jul før de utsetter seg for julemusikk, vil konserten i Domkirken passe fint. Den blir i år på torsdag den 21. desember kl. 20.00.

Sola Fide har helt siden 2008 holdt tre julekonserter hvert år. I fjor noterte koret seg en publikumsrekord med til sammen 940 tilhørere på konsertene.

Forhåndssalg av billetter til redusert pris gjøres via www.solafide.no. Billetter kan også kjøpes til ordinær pris i døren. ●

Abbedissen
begravelsesbyrå as

BEGRAVELSESBYRÅENES FORUM

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Solstrands
Begravelsesbyrå as
Vår erfaring - din trygghet

Avdeling Fana: Laguneparken, Lagunev. 11
Hovedkontor: Herman Foss gt. 11

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
post@solstrands.no • www.solstrands.no

Venter på besøk

«Det hadde vært fint å ha noen å snakke med eller å gå en tur sammen med».

Nå er det flere mennesker i Skjold menighet som ønsker å få besøk.

Kunne det være aktuelt for deg å være besøksvenn? Det vanlige er å bruke 1 - 2 timer annenhver uke. Hvis du ønsker mer informasjon eller tenker at denne tjenesten kunne være noe for deg vil jeg gjerne invitere deg til en uforpliktende samtale. ●

Kontakt diakon/besøksleder
Kjerstin-Marie Vereide:
Telefon: 55 59 71 15
E-post: kv587@kirken.no

Produktene er av høy kvalitet

- Dusj/toalettsåpe u/parabener eller parfyme
- Multivask
- Bil- og båtvask m/voks
- Vindusspylervæske høykonsentrat 1,5 liter
- Sprayflaske m/målestreker og god pumpe
- Håndrensemiddel løser olje og maling uten og bli tørr på hendene
- Fotkrem

KARL J. FOTLAND IMPORT

Sæterveien 58
5236 Rådal

Tlf 907 82 774
karl@fotlandimport.no

For mer informasjon se
www.fotlandimport.no

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd

Skjold menighetskontor
Skjoldlia 55, 5236 Rådal
55 59 71 12
skjold.menighet@bergen.kirken.no

Fungerende sokneprest
Gunnar Erstad
55 59 71 14
ge853@kirken.no

Kapellanvikar
Eiel Holten
55 59 71 13
eh445@kirken.no

Administrasjonsleder
Marita Børve
Telefon: 55 59 71 12
mb598@kirken.no
Kontordager:
Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

Kateket (vikar)
Margrete Stordal
55 59 71 11
ms488@kirken.no

Menighetspedagog
Janne Torvestad
55 59 71 17
jt953@kirken.no

Diakon
Kjerstin-Marie Vereide
55 59 71 15
kv587@kirken.no

Kantor Guro Rotevatn Buder
Arb.: 55 59 71 16
Prv.: 412 05 127
gb454@kirken.no

Kirketjenervikar
Jon Funder Nævdal
55 59 71 18
jf685@kirken.no

Menighetsrådsleder
Eiel Holten
906 02 464
eiel.holten@gmail.com

Kirkens konti

Skjold menighet:
1644. 21. 60035
(3411. 32. 01101)
VIPPS-nummer: 10649

Givertjenesten diakoni:
3418. 18. 00889

Konfirmantarbeid:
3418. 20.00436

Aktiviteter i menigheten

Skjold kirkekor
Skjold kirke – tirsdag i par-uker Kl. 12.30 – 14.00.
Kontakter: Grete Jacobsen
55 13 19 78 / 94 83 64 81
Helga Bjørkliås 55 13 06 84 / 92 66 37 76

Cantus
Skjold kirke - tirsdager 19.45-22.00.
Guro Rotevatn Buder
Arb: 55 59 71 16

Søråshøgda barnekor
Skjold kirke, torsdager fra kl. 17.
Leder: Marianne Tol, 404 83 460
marianne@wietol.nl
www.sbkor.no

Formiddagstreffet
Annenhver torsdag i ulike uker - kl. 12.00-14.00.
Kontaktperson: Kjerstin-Marie Vereide, 55 59 71 15

10-kaffen
Annenhver torsdag i like uker - kl. 10.00-12.00.
Kontaktperson: Arne Brekke
483 83 892

Nordås KFUM-speidegruppe:
(gutter) Onsdager – Skjold kirke/Smøråsfjellet.
Kontaktperson: Kjetil Ullaland
kulumulig@gmail.com

Steinsvik 1 - KFUK-speidere
(jenter) Tirsdager - Skjold kirke
Kontaktperson: Karen Velure
gruppeleder.steinsvik@hotmail.no

Seniordans
Mandager kl. 10.30 - 12.00.
Kontaktperson: Brith Sjong
911 48 221

Trim
Onsdager kl. 11.00-12.30.
Kontaktperson: Astrid Teigen
450 25 103

Skjold kirkelag
Kontaktpersoner Berit Ådland
977 51 344 og Gerd Dale
tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole
Janne Torvestad
55 59 71 17 - jt953@kirken.no

Internett/ menighetsblad

Ansvarlig utgiver:
Menighetsrådet.

Redaktør, menighetsblad
Maria Børve
55 59 71 12
mb598@kirken.no

Nettpublisering:
Bjørn Selfors,
bselfors@broadpark.no

Mellom 0 og 12 år?

Babysang

Vi har tatt juleferie, og starter opp igjen Babysang tirsdag 23. januar kl. 12.30 i kirkekjelleren. Babysang passer for deg som har barn opp til ca. 1 år. Vi har en liten sangstund, etterpå er det mulig å sitte igjen og prate med andre mødre og fedre i nærmiljøet. Vi stiller med kaffe, te og snacks. Pris for Babysang 2018: 200 kr.

4-årsklubb og familiegudstjeneste

Det blir 4-årsklubb i januar/februar for de som er født til og med juni 2014. Resten blir invitert til høsten. Invitasjon kommer i posten til de som er døpte i eller tilhørende* til Skjold menighet. Dersom du ikke får invitasjon, men likevel vil være med er det bare å ta kontakt! Det blir gudstjeneste med utdeling av bok til 4-åringene søndag 11. februar.

Fredagsklubben for 3. – 7. klasse

Fredagsklubben har tatt juleferie! Følg med på hjemmesiden for oppstartsdato etter nyttår.

Søndagsskolen

Få med deg årets to siste søndagsskolesamlinger – 26. november og 10. desember kl. 11.00! Det blir registrering i våpenhuset fram til kl. 11.00. Søndagsskolen blir med på gudstjenesten fram til dåpen er ferdig, så går vi ned i kjelleren og har en egen samling med bibelfortelling, sang, aktiviteter og noe godt å spise!

Hellige tre kongers fest

Bli med på en litt annerledes juletrefest med gudstjeneste, drama, julesanger og juletregang i kirkerommet! Se eget oppslag i bladet.

Julehilsen fra menighetspedagog Janne Torvestad
jt953@kirken.no - 55 59 71 17

Følg gjerne med på skjoldmenighet.no og følg Skjold kirke på Facebook.

*Et barn blir automatisk tilhørende Den norske kirke når minst en av foreldrene er medlem. Vi sender ut invitasjoner til alle døpte og tilhørende vi har i vårt medlemsregister.

Kateketvikar Margrete på plass i

Vår nye kateketvikar Margrete Stordal er på plass i Skjold kirke. Vi har bedt henne skrive noen linjer om seg selv

Jeg heter Margrete Stordal og er nå kateketvikar for Elisabeth Saxe Vinkler. Jeg har vært her før som vikar for Gro Eman, og ser frem til å jobbe her nå. Jeg vil alt si at jeg har det veldig bra her allerede og synes det er mange spennende oppgaver. Spesielt mange kjekke konfirmanter og kollegaer.

Få med deg årets

Konserter i adventstiden:

• **Fredag 1. desember kl. 17.30:** «Stille natt». Med Alexander Rybak (bildet), Maria Haukaas Mittet, Hans Marius Hoff Mittet og Rune Larsen.

• **Fredag 8. des. kl. 18.00:** Steinerskolen på Skjold synger julen inn. Variert korsang og allsang. Dirigent: Carsten Dyngeland (bildet).

• **Lørdag 9. desember kl. 18:** Juleoriatoriet til Saint Saëns ved Fanasolistene, Fana-talentene og Fana Kammerorkester. Dirigent: Jan Røshol.

• **Søndag 10. desember kl. 18.00:** Julekonsert med Skjold Nesttun Janitsjar, Søråshøgda barnekor og Cantus. Se egen omtale til høyre.

• **Lørdag 16. desember kl. 17.00:** Julekonsert med Lyshornet brass.

• **Søndag 17. desember kl. 18.00 og kl. 20.30:** Julekonserter med Sola Fide.

Julekonsert 2016 FOTO: LARS NEDRELID

Skjold menighet

Jeg ser frem til å bli kjent med dere i menigheten og dere må gjerne slå av en prat når dere møter meg.

Ellers bor jeg på Osterøy med min mann og mine to barn. Vi trives med sjøen og litt reisevei går helt fint. Da håper jeg vi prates.

Hilsen vikaren

julekonserter

Janitsjar og masse korsang

Siden Skjold kirke var ny, har det vært en tradisjon at Skjold Nesttun Janitsjar og Skjold menighet i samarbeid har arrangert julekonsert 2. søndag i advent.

De to eldste gruppen fra Sørås-høgda barnekor og Cantus er korene som deltar. Det blir flotte fellesnumre med begge kor og korps, og alle aktører har sine egne numre. Ingrid Grøvan er solist både på fellesnumre og med Cantus.

Vel møtt til en vakker og stemnings-full time med lokale aktører søndag 10. desember kl. 18.00. Fri entré.

Messingfanfarer og Julekor 25/12

1. juledag er mange gode musi-kalske krefter samlet i Skjold kirke! En messingkvintett bestående av dyktige korpsmusikere fra lokal-miljøet vil sørge for høytidelige fan-farer og mektig klang.

Julekoret har blitt en flott tradisjon i Skjold kirke, og stiller selvfølgelig i år igjen. Stammen i Julekoret er sangere fra Cantus, men i tillegg har vi med andre dyktige korsangere som forsterkning. Dirigent er Anne Berit Hodne, og ved orgelet sitter Guro Rotevatn Buder. Gudstjenesten er ved fungerende sokneprest Gunnar Erstad, og begynner kl. 12.00.

Julekonsert 2015.

Husk Jule-messen

Det blir JULEMESSE i Skjold kirke lørdag 25. november.

Program

- Salg av hjemmelagde julegaver m.m. starter kl 09.30 (det fineste går først!)

Fra kl 10 og utover dagen:

- Salg av hjemmelaget syltetøy, julekaker, flat-brød m.m.
- Salg av lefser som lages på stedet
- Kafé med flotte kaker, grøtsalg 12.30
- Barneaktiviteter på Speiderloftet:
- Juleverksted og ansikts-maling,
- Salg av brukte barne- og ungdomsbøker
- Søråshøgda barnekor synger 10.30/14.30
- Skjold kirkekor synger kl 12.00
- Hilsen fra menighetsrådet når koret har sunget
- Cantus synger kl 13.00
- Åresalg kl 10.00/12.30/ 14.00
- Avslutning med trekning av julemesselotteriet

Levering av bidrag til jule-messen: Har du laget noe til salg eller har gevinster til årelotteriet, kan dette leve-res i kirken fredag 24. no-vember fra kl 18 og utover.

Har du noe du vil bidra med, men kan ikke komme 24. november, så send en mail til ellen@fasmer.no eller legg inn et spørsmål på Fac-ebook-arrangementet Jule-messe i Skjold kirke 2017, så avtaler vi levering.

Møt opp i Skjold kirke og gjør 25. november til en super julemessedag med mye trivelige folk og god stemning.

Velkommen!

Menighetskalender

Dåp

Liam Caballero
Margrethe Louise Blytt
Victor Stustad
Benjamin Torgnes Helle
Live Jetmundsen
Tobias Hope Leirvåg
Leo Thorset
Julian Krsic Harila
August Bruvik Eide
Elma Grindheim
Romeo Skavhellen Johannessen
Herman Korsmo-Finsås
Tobias Sundal-Hansen
Elma Grindheim
Frida Wilkensen
Albertine Olsteig Elvsaas
Mathias Hånes Mørk
Kevin Andreas Jentoft Rusten
Ylva Lauvdahl Gimse
Bo Håberg Ottesen

Begravelser

Sigfrid Andersen
Anny Marit Eidsheim
Georg Realf Olaissen
Bente Helen Borge
Jørgen Martin Arnetvedt
Anlaug Johanne Saghaug
Kristin Riple Bruvik
Aud Smebye
Bjørghild Petrine Grimaas Landro
Terje Diesen

Gudstjenester

3. desember kl 11.00
Gudstjeneste med dåp. Eiel Holten.

3. desember kl.16.00
Lysmesse. Jentespeiderne i Steinsvik 1. Søråshøgda barnekor. Eiel Holten.

10. desember kl.11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. Skjold kirkekor. Gunnar Erstad. Kirkekaffe. Søndagsskole.

17. desember kl.11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. Eiel Holten. Kirkekaffe.

24. desember kl.13.00
Julaftengudstjeneste. Søråshøgda barnekor. Eiel Holten.

24. desember kl.14.30
Julaftengudstjeneste. Eiel Holten.

24. desember kl.16.00
Julaftengudstjeneste. Skjold skoles musikkorps. Gunnar Erstad.

25. desember kl.12.00
Gudstjeneste 1. juledag. Dåp og nattverd. Julekor og messingblåsere. Gunnar Erstad.

31.desember kl.11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. Gunnar Erstad.

7. januar kl.11.00:
Hellige tre kongers fest. Juletregang. Smørelunsj. Eiel Holten.

14. januar kl.11.00:
Gudstjeneste med dåp ognattverd. Gunnar Erstad.

21. januar kl.11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. Eiel Holten.

28. januar kl.11.00
Temagudstjeneste. Såmannssøndag. Nattverd. Gunnar Erstad.

4. februar kl.11.00:
Gudstjeneste med dåp og nattverd. Gunnar Erstad.

11. februar kl.1100:
Familiegudstjeneste. 4-års bok. Dåp. Eiel Holten.

18. februar kl. 1.00
Ung messe. Skjoldstock. Nattverd. Eiel Holten.

25. februar kl.11.00
Gudstjeneste. Dåp og nattverd. Eiel Holten.

4. mars kl.11.00:
Gudstjeneste med nattverd. Gunnar Erstad.

11. mars kl.11.00:
Temagudstjeneste. Joh 3,16. Dåp og nattverd. Gunnar Erstad.

18. mars kl. 11.00:
Familiegudstjeneste. Maria budskapsdag. Dåp og Nattverd. Eiel Holten.

25. mars kl.11.00:
Gudstjeneste. Palmesøndag. Dåp og Nattverd. Gunnar Erstad.

Søndagsskole og familiegudstjenester

- 26. november: Søndagsskole
- 3. desember: Lysmesse. NB kl. 16.
- 10. desember: Søndagsskole – juleavslutning

Lurer du på noe? Kontakt menighetspedagog Janne Torvestad: jt953@kirken.no - 55 59 71 17.

Fredagskafé med Krydder

Høstens siste fredagskafé var 17. november. Vi møtes igjen 19. januar og utfyllende program for vinter og vår kommer i neste menighetsblad.

Vi starte kafékveldene i peisestuen i Skjold kirke ca kl 19.30 med et felles kveldsmåltid. Her er alle voksne velkommen, og det ikke nødvendig å kjenne noen for å komme.

Program 19. januar:

«Litt om betydningen av sang generelt, og salmer spesielt» ved Guro Rotevatn Buder, kantor i Skjold menighet.

Praktisk informasjon:
Alle som kommer på Fredagskafeen, tar med én sort pålegg til et felles matbord og kr 30 til fellesutgiftene, så serveres det godt brød, varm og kald drikke.

Det er rikelig tid til prat og god musikk i hyggelige omgivelser. Det hele avsluttes med en samling med Ord før helgen inne i kirkerommet.